

Идентифициране, индивидуална оценка на нуждите и насочване на пострадалите от престъпления – опитът на България

Миряна Илчева, научен сътрудник, Правна програма,
Център за изследване на демокрацията

Инициативата „Развитие на практики по идентификация, оценка и насочване на жертвите на престъпления в съответствие със законодателството на ЕС“

- Партньори от Гърция, Австрия, Кипър, Естония, Ирландия и Италия + изследвания за Испания, Португалия, Полша, Нидерландия, Финландия
- Цели чрез интервюта с професионалисти от правната, социалната и здравната сфера да опише националните практики, свързани с пострадалите
- Краен продукт: сборник с добри практики от страните - членки на ЕС и критерии за оценка на съответствието на националните практики с правото на ЕС
- Проведени 15 интервюта в България с представители на няколко „начални пункта“ - полиция и Прокуратура, здравни и социални органи, специализирана подкрепа за пострадали

Идентификация на пострадалите

- Полиция и Прокуратура: чрез контакт с пострадали и свидетели, чрез получаване на писмени жалби, както и чрез лично явяване на мястото на предполагаемото престъпление
- Информирание на пострадалите за правата им; обучение на прокурори и полицейски служители; значение на ангажирането на пострадалия!
- Центрове за превенция на насилието и престъпността
- Здравни и социални органи: съдебни медици - високоспециализирана дейност!, социални органи - в рамките на цялата си дейност - работа на полицията?, работа с деца и възрастни
- Специализирана подкрепа: НПО и Национален съвет

Проблемни области при идентификацията

- Пострадали, които не са граждани на РБ: проблеми с преводите, връзка с миграционния поток
- Пострадали с увреждания, възрастни пострадали
- Деца жертви - координационни механизми, минимизиране на разпитите, сини стаи

- Все още процес на балансиране между правомощията на полиция и Прокуратура и тези на социалните органи!

Индивидуална оценка на нуждите

- Все още липсва в законодателството!
- Полицейските органи - по-скоро оценка на риска; актуализация - по-лесна в малките населени места
- Социални органи и специализирани организации: подробна оценка на здравните, образователните, битовите и др. нужди на пострадалите; план за действие; мерки за сигурност; проследяване на случаите
- Кой и кога извършва оценката на нуждите в рамките на насочването???
- Спешна нужда от въвеждане на индивидуалната оценка в НПК+специалните мерки за закрила

Механизми за насочване

- Състояние на съществуващите, липса на общ механизъм за насочване на пострадали
- Координация между институциите и доставчиците на услуги
- Нужда от специално внимание към особено уязвими групи като жертви на сексуално насилие и на престъпления от омраза
- Необходимост всяка от институциите да осъзнае ясно ролята си в подкрепата на пострадалите, вкл. чрез спешни законови мерки за транспониране правото на ЕС

Препоръки

- Ратифициране на Истанбулската конвенция;
- Укрепване на механизмите за насочване;
- Специализация за работа с жертви в рамките на всяка институция;
- Увеличаване на капацитета на доставчиците на услуги;
- Подобряване на материалните условия за прием на пострадали;
- Единна статистика; усъвършенстване на анализа на риска;
- По-добро включване на съдебните медици

Въпроси?

Благодаря за вниманието!

<http://victimspractices.eu/>

<http://www.csd.bg/>